

Vlaams
Parlement

stuk **1493** (2011-2012) – Nr. 3
ingediend op 7 mei 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Provinciedecreet
van 9 december 2005

Hoorzitting

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Durnez

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 1493** (2011-2012)– Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

I. Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken.....	4
1. Toelichting door de heer Herman Matthijs, voorzitter van VLABEST.....	4
2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	5
3. Antwoorden van de heer Herman Matthijs	6
4. Replieken en aanvullende antwoorden.....	6
II. Vereniging van de Vlaamse Provincies.....	7
1. Toelichting door mevrouw Hilde Bruggeman, voorzitter van de VVP	7
2. Toelichting door mevrouw Liliane Van Summeren, bestuursdirecteur Juridische Zaken van de provincie Limburg.....	7
3. Toelichting door de heer Stefaan Desmet, financieel beheerder provincie Oost-Vlaanderen	8
4. Toelichting door de heer Geert Anthierens, provinciegriffier West- Vlaanderen	9
5. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	10
5.1. Tussenkoms van de heer Jurgen Vanlerberghe	10
5.2. Tussenkoms van de heer Jan Verfaillie	11
5.3. Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester	12
5.4. Tussenkoms van de heer Jan Durnez	12
5.5. Tussenkoms van de heer Bart Caron.....	13
6. Antwoorden van de Vereniging van de Vlaamse Provincies	13
7. Replieken en aanvullende antwoorden.....	16

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme hield op 18 april 2012 een hoorzitting in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005.

Aan de hoorzitting werd deelgenomen door de heer Herman Matthijs, voorzitter van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken, en door een afvaardiging van de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP): mevrouw Hilde Bruggeman, voorzitter van de VVP, mevrouw Liliane Van Summeren, bestuursdirecteur provincie Limburg, de heer Stefaan Desmet, financieel beheerder provincie Oost-Vlaanderen, en de heer Geert Anthierens, provinciegrieffier West-Vlaanderen.

I. VLAAMSE ADVIESRAAD VOOR BESTUURSZAKEN

1. Toelichting door de heer Herman Matthijs, voorzitter VLABEST

De heer *Herman Matthijs* zegt dat de raad enkel de strategische hoofdlijnen van het ontwerp bekeken heeft, maar geen juridisch-technische doorlichting heeft gedaan, ook wegens tijdsnood. Er zijn heel wat parallellen met het advies over het Gemeentedecreet. Daarom zal de heer Matthijs focussen op aspecten die specifiek zijn voor de provincies.

VLABEST beoordeelt de samenhang tussen Gemeentedecreet en Provinciedecreet als positief om redenen van doorzichtigheid en efficiëntie. De raad mist echter problematisering, conceptuele onderbouw en impactanalyse. Voorts wijst hij op de behoefte aan regelgevende rust: de organieke decreten van gemeenten, Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) en provincies zijn immers de laatste jaren geregeld gewijzigd.

VLABEST merkt op dat de provincies blijven wat ze zijn, een intermediair niveau. Daarenboven wordt er niet getornd aan de grenzen van de provincies, die sinds 1836 in voege zijn en dus niet meer afgestemd op de sociaaleconomische realiteit. Als standpunt over de bestuurlijke drukte heeft VLABEST steeds duidelijk gemaakt dat hij niet tegen een intermediair niveau is, de raad laat ook open hoeveel provincies er idealiter zijn, maar is expliciet tegen een vierde bestuurslaag. De heer Matthijs betreurt dat de kerntaken van de drie geledingen niet bepaald zijn ondanks het kerntakendebat dat al jaren aangekondigd wordt. De adviesraad is het ermee eens dat besturen flexibeler moeten kunnen werken en meer mogelijkheden moeten krijgen voor bestuurlijke innovatie. VLABEST heeft in een eerdere hoorzitting al zijn mening over de regioscreening gegeven.

Voor VLABEST biedt een intermediair bestuur een duidelijke meerwaarde, zeker als het democratisch gelegitimeerd is. Het dient zich te buigen over beleidsvraagstukken met een herverdelend karakter die niet kunnen worden overgelaten aan de lokale autonomie of aan de vrijwillige samenwerkingsverbanden tussen de gemeenten. De spreker herhaalt dat voor een goede taakverdeling een kerntakendebat nodig is.

Kortom, VLABEST pleit voor een heldere toewijzing van (herverdelende) bevoegdheden aan de provincies, eventueel zelfs bevoegdheden van Vlaamse gedeconcentreerde diensten, intergemeentelijke structuren of decretaal opgerichte intermediaire bestuursvormen. Waarom er voor provincies gewerkt zal worden met beheersovereenkomsten en beheerscontracten en voor gemeenten en OCMW's niet, is voor de heer Matthijs niet duidelijk. De raad pleit voorts voor flexibiliteit.

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt de taken van de provincies, onder meer de bovenlokale taakbehartiging. Wat daar precies de definitie van is, is de adviesraad niet duidelijk. VLABEST is dan ook benieuwd hoe dit artikel uitgevoerd zal worden. De heer Matthijs verwijst naar de analoge standpunten die VLABEST over de taakstelling van de provin-

cies uitbracht bij het witboek Interne Staatshervorming. VLABEST is voor de driedelige structuur, maar vraagt een duidelijke bevoegdheidsverdeling.

Voorts ontbreekt er een instrument voor interbestuurlijke samenwerking. Op het vlak van de externe controle wordt het VLABEST-advies gevolgd en komt de controlefocus te liggen op organisatiebeheersing in plaats van op de jaarrekening. De raad waarschuwt echter voor dubbele controle en pleit voor afstemming en overleg, onder meer met het Rekenhof. De heer Matthijs wijst erop dat de externe audit voor gemeenten en OCMW's nog niet is uitgevoerd. Dat gaat in tegen het Europese sixpack waarin staat dat elk bestuursniveau een externe budgettaire audit moet hebben.

2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer *Marnic De Meulemeester* vraagt meer uitleg bij de heldere toewijzing van bevoegdheden. Hij merkt op dat het ook VLABEST niet duidelijk is wat er precies bedoeld wordt met de niet-grondgebonden materies. Het lid vraagt ook om het verzoek om regelgevende rust uit te leggen. Wetswijzigingen zijn immers ingegeven door gewijzigde situaties.

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt of de uitbreidingsclausule van het nieuwe artikel 2, waarin provincies naast de grondgebonden aangelegenheden bij decreet of bestuursakkoord ook gemeenschapsaangelegenheden tot taak kunnen krijgen, er niet voor zal zorgen dat na verloop van tijd de provincies gewoon terug hun huidige bevoegdheden zullen hebben.

De heer *Jan Durnez* merkt op dat de provincies als enig lokaal bestuursniveau kunnen rekenen op de expertise van een permanente regeringscommissaris. Wat denkt VLABEST over het toezicht op lokale en bovenlokale besturen? Uit het onderzoek van Het Laatste Nieuws blijkt dat een hoge lokale aanslagvoet vaak samengaat met een zwakke fiscale draagkracht. Kunnen provincies die gemeenten nu nog bijspringen? Zo ja, is het geen bezwaar dat artikel 2 over de taakstelling van de provincies niet meer spreekt over het welzijn van de bewoners, noch over bovenlokale niet-grondgebonden aangelegenheden? Het zijn immers die taken die de provincies van gemeenten met een beperkte draagkracht kunnen overnemen. Tot slot wijst hij erop dat de bepaling dat provincies op vraag van andere overheden ondersteunende taken kunnen uitvoeren, net op verzoek van de gemeenten in 2005 in het decreet geschreven is.

De heer *Bart Caron* vermoedt dat door de uitzonderingsclausules er eigenlijk niets zal wijzigen en de provincies dus voor veel meer bevoegd zullen blijven dan enkel de grondgebonden aangelegenheden. Op zich heeft hij daar geen probleem mee, maar de bevoegdheden zullen daardoor verspreid zijn over tal van decreten en akkoorden en dat zorgt voor onduidelijkheid. Hij begrijpt trouwens niet waarom provincies niet bevoegd zouden mogen zijn voor persoonsgebonden aangelegenheden. Vlaanderen gedraagt zich als een usurperende overheid. Van VLABEST wil het lid weten of de nieuwe bevoegdheden duidelijk zullen zijn voor de burger.

De heer *Jurgen Vanlerberghe* vraagt hoe VLABEST de intergemeentelijke samenwerking ziet evolueren. Zal door intensere samenwerking de facto geen, niet-rechtstreeks verkozen, vierde bestuursniveau ontstaan? Hoe zullen conflicten tussen die bestuurslaag en provincies dan beslecht worden?

Momenteel springen provincies armere regio's bij, begeleiden ze experimenten of proefprojecten, vaak in persoonsgebonden aangelegenheden. Als ze voortaan enkel via een bestuursakkoord in die bevoegdheden kunnen optreden, betekent dat dan geen verschrapping van het beleid? Het lid informeert voorts hoe VLABEST denkt dat de grondgebonden

aangelegenheden met bovenlokaal karakter best en duidelijkst verdeeld worden tussen de Vlaamse overheid en de provincies.

3. Antwoorden van de heer Herman Matthijs

De heer *Herman Matthijs* ziet drie terreinen waarover er al jaren gepraat wordt, zonder dat er beslissingen vallen: de kerntaken van elk bestuursniveau, de fusies van gemeenten en de verhouding tussen gemeenten en OCMW's. Nochtans zijn dit essentiële kwesties voor definitieve oplossingen, ook voor de bestuurlijke drukte. Dat de deelstaten geen eigen grondwet hebben, bemoeilijkt de zaak. VLABEST kan dat alleen maar vaststellen. Het is aan het parlement om knopen door te hakken, maar de interne staatshervorming lost die problemen niet op.

Ook de heer Matthijs vreest dat de beheers- en bestuursovereenkomsten lijvige en onoverzichtelijke documenten zullen zijn. Hij baseert zich daarvoor op de bestaande overeenkomsten waarvan er een aantal te uitgebreid en ingewikkeld zijn.

Om te voldoen aan het Europese sixpack moet er ook voor de gemeenten en OCMW's een externe audit komen. Het lokale niveau heeft daarenboven geen automatische begrotingscontrole meer. In tegenstelling tot andere deelstaten of regio's, hebben de Belgische deelstaten geen eigen rekenkamer, maar enkel het federale Rekenhof. Dat hof de controle van de lokale begrotingen toevertrouwen, is overdreven. Het is beter dat de Vlaamse overheid of de provincies daarvoor instaan.

Nederland heeft bewezen dat fusies niet noodzakelijk leiden tot een beter beheer. Een alternatief is na een grondig kerntakendebat de bevoegdheden die de slagkracht van de gemeenten overschrijden, aan een ander niveau toe te vertrouwen. Maar ook dat is een politieke beslissing.

De transparantie van de provinciale bevoegdheden zal afhangen van de invulling van artikel 2. VLABEST is absoluut tegen een vierde bestuursniveau, hoewel het klopt dat het niveau hier en daar al in embryonale vorm aanwezig is. Een vierde bestuurslaag zou echter veel geld kosten en is organisatorisch overbodig. VLABEST heeft vastgesteld dat in zowat alle democratische parlementaire regimes, ook in federale landen, een intermediair niveau bestaat.

4. Replieken en aanvullende antwoorden

De heer *Jurgen Vanlerberghe* wil weten of Europa een jaarlijkse externe controle vraagt van alle bestuursniveaus. In de nota van de regering is er sprake van een externe audit om de zes jaar. Pleit de heer Matthijs ervoor om die taak toe te vertrouwen aan de provincie?

De heer *Jan Durnez* heeft ooit de provinciale financiën beheerd en in die hoedanigheid vlot samengewerkt met het Rekenhof. Hij is voorstander van externe controle voor elk bestuursniveau.

De heer *Herman Matthijs* zegt dat het sixpack geen termijn plakt op de externe controle van de financiën van alle bestuursniveaus. Maar rekening houdende met de vigerende regelgeving, de praktijken van de Europese Rekenkamer en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), verwacht de heer Matthijs dat een controle om de zes jaar te weinig zal zijn. Het Rekenhof controleert ook niet alle aspecten jaarlijks, maar wel om de twee tot drie jaar. Er moet minstens een vast instituut komen voor controle op de lokale financiën.

II. VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIËS

1. Toelichting door mevrouw Hilde Bruggeman, voorzitter van de VVP

Voor mevrouw *Hilde Bruggeman* zorgen de voorstellen van de interne staatshervorming wel degelijk voor een scherper provinciaal profiel, hoewel er nog werk is. De provincies zijn voorstander van het nieuwe profiel en zullen er zich aan houden. Desondanks blijft het intermediaire landschap verrommeld. VVP is benieuwd of de regioscreening daar een oordeel over zal vellen en of er op basis daarvan ook echt ingegrepen zal worden. In het bijzonder vraagt de vereniging zich af of de enkele intermediaire organisaties die op het bevoegdheidsterrein van de provincies werken, aangepakt zullen worden zodat overlap vermeden wordt.

Zeker als de provincies een regisseursrol krijgen in diverse terreinen, is een decreet op de interbestuurlijke samenwerking nodig. Dat kwam al aan bod in het kerntakendebat van 2003 en het staat in het regeerakkoord. Om die redenen maakt mevrouw Bruggeman nogmaals de VVP-voorstellen voor dergelijk decreet aan de leden over.

VVP heeft er geen probleem mee dat de statuten van de mandatarissen op elkaar afgestemd worden, maar vraagt om het gewicht van de statuten en hun onderlinge verhoudingen te respecteren. De vereniging wil daar een open gesprek over voeren, en stelt daarbij het cumulverbod als discussiepunt voor. Momenteel geldt het cumulverbod enkel voor gedeputeerden, maar bijvoorbeeld niet voor een burgemeester van een grote stad. Ook hier vraagt VVP om rekening te houden met de juiste proporties. Tot slot vraagt de vereniging een geformaliseerd en regelmatig overleg tussen de bestuursniveaus, eventueel in het bestuursforum. In voorbeeldlanden als Denemarken en Nederland bestaat dat overleg wel.

2. Toelichting door mevrouw Liliane Van Summeren, bestuursdirecteur Juridische Zaken van de provincie Limburg

Mevrouw *Liliane Van Summeren* zegt dat VVP het eens is met de uitgangspunten van het ontwerp over de werking van de provinciale organen, zoals een sterkere rol voor de provincieraad en meer efficiëntie en effectiviteit. De vereniging stelt wel in vraag of de instrumenten die de provincie ter beschikking krijgt zullen volstaan. Daarenboven biedt het ontwerp procedures voor kwesties die eigenlijk geen probleem vormen, zoals de maatregelen bij structurele onbestuurbaarheid en de ruimere mogelijkheden voor raadsleden om de raad bijeen te roepen. Mevrouw Van Summeren denkt dat men zich te veel laten leiden heeft door problemen die zich in sommige gemeenten stellen.

Het is moeilijk om tegen de nieuwe maatregelen zoals het digitaal toezenden van documenten te zijn, maar mevrouw Van Summeren is er niet zeker van dat ze de impact van de raad zullen vergroten. Het Provinciedecreet geeft de raad al een sterke rol als bewindvoerder op hoofdlijnen en bewaker van de verzelfstandigde organisaties. De beheers- en beleidscyclus bevestigt die rol. Om die reden vindt de spreker het beter te spreken over een activering van de rol van de provincieraad, dan over een versterking. Daarvoor is veeleer een mentaliteitswijziging dan een wijziging van de regelgeving nodig. Misschien kan de Vlaamse administratie bij het begin van de nieuwe regeerperiode de voorzitters van de provincieraaden daartoe stimuleren. Provincieraadsleden en gemeenteraadsleden werken nog te veel volgens het stramien van de Gemeentewet, terwijl Gemeente- en Provinciedecreet al andere klemtonen leggen.

Uiteraard is VVP voorstander van de voorstellen tot verhoging van efficiëntie en effectiviteit. Enkele zijn trouwens ontsproten aan haar advies. Waar te weinig aandacht naar gaat, is dat provincies in beperkte mate ook onderhevig zijn aan federale wetgeving. Dat geldt bijvoorbeeld voor het bestuursmemoriaal, dat desondanks afgeschaft wordt. Het is goed

dat de digitale toezending notulen decretaal geregeld wordt, maar heel wat besturen staan al heel wat verder in de digitalisering. Daarvoor zijn er wel nog heel wat wettelijke bezwaren, bijvoorbeeld voor de bewijskracht van digitale handtekeningen. De spreker vraagt het parlement en de administratie om daar oplossingen voor uit te werken.

3. Toelichting door de heer Stefaan Desmet, financieel beheerder provincie Oost-Vlaanderen

De heer *Stefaan Desmet* weet dat Vlaanderen een nieuw concept van externe audit voorbereidt dat zal concentreren op de evaluatie van het organisatiebeheersingsysteem, het interne controlesysteem dus, en enkele ad-hoconderzoeken. De provincies worden ook gecontroleerd door het Rekenhof. Die controle gaat verder en is conform het Europese sixpack. Het Rekenhof geeft de provincies advies over de meerjarenplannen en de budgetten en controleert de rekeningen.

VVP wil vooral dubbele controles vermijden, wat niet belet dat er meerdere controlerende instanties zijn, bijvoorbeeld de Vlaamse overheid en het Rekenhof. Elk controleniveau moet echter voortbouwen op de controle van de andere instantie. Dergelijke single audit leidt tot een betere en efficiëntere controle en minder controlelast. VVP dringt dus aan op goede afspraken tussen de Vlaamse audit en het Rekenhof. Bij een nieuwe staatshervorming bestaat de mogelijkheid dat Vlaanderen de bevoegdheid krijgt om de controle door het Rekenhof te wijzigen. Dat zal in ieder geval enkele jaren vergen en in afwachting moet Vlaanderen blijven beantwoorden aan de Europese regels. In ieder geval zullen de provincies gedurende een aantal jaar meer gecontroleerd worden dan de gemeenten en de OCMW's.

Een tweede aspect, de jurisdictionele bevoegdheid van het Rekenhof, is nog deliquer. Alle rekenplichtigen van de provincie, momenteel de provinciegriffiers, de financiële beheerders en de kasrekenplichtigen, zijn onderworpen aan de rechtsprekende bevoegdheid van het Rekenhof. Ze moeten het hof jaarlijks, maar ook als er een tekort is of als hun ambt eindigt, een beheersrekening voorleggen. Die bevoegdheid is uitgebreid geregeld in de Inrichtingswet van het Rekenhof uit 1846. Het huidige Provinciedecreet is daar minutieus op afgestemd. Nu worden de betreffende artikelen echter gewijzigd.

Volgens artikel 78 van het Provinciedecreet duidt de rekenplichtige tijdens zijn afwezigheid, bijvoorbeeld omwille van vakantie, een erkend plaatsvervanger aan die onder de verantwoordelijkheid van de titularis de taken waarneemt. In het ontwerp is dat een waarnemer die zelf verantwoordelijk is. Gevolg is dat telkens de provinciegriffier of financieel beheerder met vakantie gaat, hij een eindrekening moet maken voor het Rekenhof, als hij terug overneemt moet de waarnemer dat doen. Het feit dat Vlaanderen in het nieuwe Provinciedecreet de eindafrekening schrapt, verandert daar niets aan, want zo ligt het vast in de federale Inrichtingswet.

In het nieuwe artikel 159 wordt de bepaling dat de kasrekenplichtigen rekenplichtig zijn geschrapt. Dat zal zorgen voor discussies over wie verantwoordelijk is voor het chartaal kasbeheer: de betrokken ambtenaar of de provinciegriffier. Ook andere schrappingen zoals de gecentraliseerde rekeningen, zijn allicht geïnspireerd door de overweging dat het Rekenhof de provincies niet zal blijven controleren. Maar zelfs als Vlaanderen bevoegd wordt om de controle van het Rekenhof over de provincies te wijzigen, blijft de federale Inrichtingswet gelden. De spreker vreest dus voor enkele jaren onduidelijkheid, administratieve overlast en juridische onzekerheid.

Het nieuwe artikel 171 wijzigt de regeling voor aansprakelijkheid. In het kader van de goedkeuring van de jaarrekening zal de Vlaamse Regering uitspraak doen over de aansprakelijkheid. Daar is niets mis mee, maar de VVP vindt het vreemd dat beroep eveneens wordt ingesteld bij de Vlaamse Regering.

Door de wijzigingen aan het Gemeente- en Provinciedecreet zal de beleids- en beheerscyclus (BBC), die ten laatste in 2014 in voege treedt voor gemeenten, OCMW's en provincies, ook gelden voor autonome gemeente- en provinciebedrijven.

Men schrapte de uitzonderingen die voorzien waren voor autonome bedrijven. Ze zullen met de wijziging aan het Provinciedecreet allemaal aan de nieuwe BBC onderworpen worden. Bepaalde autonome provinciebedrijven (APB's) voeren vooralsnog een eenvoudige algemene boekhouding. Los daarvan plannen ze wel en formuleren ze ook doelstellingen. De nieuwe BBC voeren, impliceert dan ook een administratieve verzwaring. Sommige APB's en ook autonome gemeentebedrijven (AGB's) zullen zich verplicht zien om twee jaarrekeningen op te maken, één van de ondernemingen en één in BBC-vorm. Dat zou softwarematig moeten kunnen, maar er zijn afwijkingen wat betreft onder meer waarderings- en afschrijvingsregels. Of dat dus zo eenvoudig is, zal moeten blijken, stelt de spreker.

De BBC legt ook specifieke en strenge waarderingsregels op, deels gebaseerd op internationale normen zoals de International Public Sector Accounting Standards (IPSAS). Dat maakt dat, bijvoorbeeld, erfgoed vaak voor 1 euro wordt gewaardeerd. Voorzieningen voor bestaande verplichtingen moeten maximaal en als schulden geboekt worden en gemeenschapsgoederen worden op een andere manier gewaardeerd. Dat kan ertoe leiden dat de eerste balans er in de BBC veel slechter uitziet qua cijfers dan de oude balans, zelfs al is er niets wezenlijk veranderd. Dat geldt ook voor gemeenten. De spreker hoopt dat precies dat aspect voldoende zal worden geduid in alle gemeenteraden en dat er geen verkeerde conclusies aan worden verbonden in de media.

Samengevat stelt de heer Desmet in vraag of het wel noodzakelijk is om alle APB's te verplichten om de BBC te voeren. Hij stelt dat men allicht beter de besturen de keuze laat om de BBC al dan niet toe te passen voor de autonome bedrijven, rekening houdend met de informatiebehoefte en de positieve kanten van de BBC, maar ook met de specifieke context van het bedrijf zelf. Hij is er absoluut voorstander van de uitzonderingen niet af te schaffen, maar wel de vrije keuze aan de besturen te laten.

4. Toelichting door de heer Geert Anthierens, provinciegriffier West-Vlaanderen

De heer *Geert Anthierens* zegt dat VVP inzake verzelfstandiging positief staat tegenover heel wat wijzigingen in het ontwerp van decreet. Vooral het verschuiven van de overgangsregeling tot eind 2013 in plaats van een wisseling eind 2012, samen met de start van een nieuwe legislatuur, krijgt veel bijval. Het laat de provincies en gemeenten iets meer tijd om de bestaande agentschappen aan de nieuwe wetgeving te conformeren. Ook de vereenvoudiging van het administratief toezicht inzake de agentschappen vindt VVP een goede zaak.

De nieuwe bepaling over de samenstelling van de raden van bestuur van de APB's wordt beschouwd als een positieve stap. In de plaats van zeer complexe stappen in een verkiezingsprocedure, evolueert men enerzijds naar een gewogen meervoudig stemrecht en anderzijds voorziet men erin dat niet-provincieraadsleden ook lid kunnen zijn van de raad van bestuur. De spreker herkent in de teksten de stijl waarin ooit de statuten van Westtoer geschreven zijn door de provincie West-Vlaanderen bij de opstart als eerste APB in 2000. Dat sterkt de heer Anthierens in de overtuiging dat er vertrouwen mag zijn in de zelfredzaamheid en goede bestuurspraktijk.

Wat zijn de consequenties van de toepassing van de BBC in alle APB's? De spreker verwijst naar het verhaal van de autonome gemeentebedrijven en herinnert aan de startfase. Het gaat dan om de definiëring van de relatie tussen moederorganisatie en agentschappen. De klemtoon ligt duidelijk op het belang van de link tussen de beleidscyclus, de financiële cyclus en de contractcyclus. Dat proberen de provincies ook echt aan te houden, bij wijze

van het geïntegreerd beleid dat via het meerjarenplan wordt afgestemd met de financiën en het beheerscontract met de agentschappen. Er worden afspraken gemaakt bij het begin van de legislatuur die worden opgevolgd middels jaarplannen. Er is een jaarlijkse rapportage voorzien, alsook een globale evaluatie.

De ervaringen met de beheersovereenkomsten in West-Vlaanderen zijn goed. Het komt erop aan te weten hoe men beleidsdoelstellingen overhevelt naar de organisatiedoelen van een agentschap via de beheersovereenkomst. Hoe moeten ze daarover rapporteren? Ook de heer Anthierens acht het niet meteen nodig om de boekhouding volledig identiek te voeren om de doelstellingen van integratie tussen beleidscyclus, financiële cyclus en contractcyclus te halen.

Volgens de heer Anthierens betekent een stelselmatige verbetering van het Gemeente- of Provinciedecreet niet dat die dan ook aan alle noden op het terrein zullen kunnen voldoen. Naast de agentschappen die in het Provinciedecreet zijn voorzien, de intern verzelfstandigde agentschappen, de autonome provinciebedrijven, de externe en privaatrechtelijke vorm, merkt men dat er stelselmatig nog andere vormen ontstaan. De heer Anthierens denkt daarbij onder meer aan de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen, waarvoor een apart decreet is opgesteld. Hij refereert nog aan de sector cultureel erfgoed, waar ook een vrij jong decreet aanpassing behoeft in het kader van een samenwerkingsverband tussen de provincie en de stad Oostende. Om dat mogelijk te maken is een apart luikje interbestuurlijke samenwerking ingeschreven in het Cultureel-erfgoeddecreet. Voorts is in de toeristische sfeer plots gebleken dat intergemeentelijke samenwerking zoals voorzien in Gemeente- en Provinciedecreet niet kon volstaan om aan alle noden tegemoet te komen. Zo is in het verlengde dan een decreet tot stand gebracht voor erkende toeristische samenwerkingsverbanden dat ook weer bepaalde interbestuurlijke samenwerkingsvormen mogelijk maakt tussen gemeenten en meerdere provincies.

De spreker wil de leden erop attent maken dat er wel degelijk nood is aan een kader voor de interbestuurlijke samenwerking. Hoezeer er ook gesleuteld wordt aan de regels omtrent agentschappen en het intergemeentelijke aspect, dat volstaat niet.

De minister van Binnenlands Bestuur heeft gezegd dat men de decretale toewijzing van bevoegdheden in persoons- en culturele materies samen met de bestuursakkoorden “zal gebruiken als instrument om overlap, dubbel werk en concurrerend beleid te vermijden”. Het lijkt de heer Anthierens een terechte zorg van de provincies om samen te kunnen werken met een stad, andere gemeenten of provincies, met Toerisme Leiestreek bijvoorbeeld, of met Vlaanderen voor wat betreft bepaalde taken. Er zijn met de bestuursakkoorden meer mogelijkheden om beter te overleggen, te coördineren en af te stemmen dan de defensieve optie om overlap en concurrentie te vermijden.

5. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

5.1. *Tussenkomst van de heer Jurgen Vanlerberghe*

De heer *Jurgen Vanlerberghe* herinnert eraan dat uit het stuk van mevrouw Bruggeman bleek dat een verscherpt profiel van de provincies wel kon. Er waren wel vragen bij de uitkomst van het debat van de regioscreening. Men vraagt zich af of Vlaanderen wel zal willen of durven optreden tegen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die hun boekje te buiten gaan. Gaat het dan over de bestaande intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die zich met bovenlokaal beleid bezighouden? Het lid geeft het voorbeeld van een intercommunale die de neiging vertoont om regionale visies te ontwikkelen rond grondgebonden zaken. Of bedoelt men iets anders? Waar trekt men de lijn tussen het lokaal en het bovenlokaal bestuur?

Mevrouw Bruggeman sprak over het bestuursforum dat in het verleden niet zoveel vergaderactiviteit kende en vroeg naar een structureel overleg. Hoe ziet ze dat dan ten aanzien van de lokale besturen? Men heeft het over drie bestuursniveaus, en dan lijkt het de heer Vanlerberghe zinvol om de lokale besturen minstens bij het bestuursforum te betrekken. Dat moet meteen ook vermijden dat ze de vuilnisbak worden voor wat Vlaanderen of de provincies niet willen doen.

Van mevrouw Van Summeren hoorde het lid dat het aangereikte instrumentarium slechts ten dele beantwoordt aan de noden en verwachtingen. Hij veronderstelt dat ze bedoelt dat het er helemaal niet aan beantwoordt. Kent men met betrekking tot de structurele onbestuurbaarheid voorbeelden uit de recente geschiedenis – vanaf 1830 bijvoorbeeld – waarbij dergelijke soort van procedure nodig bleek om problemen op te lossen?

Heeft VVP ooit zelf voorstellen uitgewerkt van instrumentarium om de raad te versterken en wanneer zijn die dan ingebracht in de discussie?

Wat de externe audit betreft, vindt de heer Vanlerberghe de bekommernis om te streven naar een single audit vanuit het oogpunt van efficiëntie, kostprijs en logica terecht. Hij onderstreept wel dat de externe audit zoals de Vlaamse Regering die ziet, ook doelt op het procesmatige aspect. De evaluatie van beleidsrapporten omvat net zo goed de dagdagelijkse werking waar niet de facto financiële transacties aan gekoppeld zijn. Wat vindt men daarvan en ziet men er mogelijkheden in?

Met het oog op de jurisdictionele bevoegdheden van het Rekenhof en het probleem met de Inrichtingswet ervan en het vele werk dat gegenereerd zou worden, vraagt het lid zich af of er al ooit simulaties zijn gemaakt. Mogen er al conclusies getrokken worden over het feit of de griffier al dan niet zijn verlof aaneensluitend zou moeten nemen om dergelijke acties tot een minimum te beperken? Kan men becijferen wat de administratieve gevolgen zouden zijn met betrekking tot de Inrichtingswet als het Provinciedecreet wordt goedgekeurd? Het lid wil namelijk weten of de efficiëntie er niet door wordt aangetast.

Bij de opmerkingen over het gewijzigde artikel 171 en het rechter en partij zijn inzake het optreden van de Vlaamse Regering, vraagt de heer Vanlerberghe om suggesties voor een andere regeling opdat de beroepsinstantie en de instantie in eerste aanleg niet dezelfde zou zijn.

Voor de APB' en AGB's zou het lid graag een oplijsting zien van onder meer de waarderingsregels waarvan sprake. Het is immers een financieel-technisch ingewikkelde materie en hij hoopt uit zo een document te kunnen afleiden waar er tussen de Vennootschapswet en de BBC problemen en extra werk de kop opsteekt.

5.2. *Tussenkomst van de heer Jan Verfaillie*

De heer Jan Verfaillie komt terug op de structurele onbestuurbaarheid. Ook hij vraagt om een overzicht van problemen die zich hebben voorgedaan bij het besturen van de provincies, eventueel slechts vanaf WO II. Het lid stelt dat de regeling van het Gemeentedecreet in dat verband deels wordt doorgetrokken. De aan de minister gevraagde lijst met gemeenten die problemen van structurele onbestuurbaarheid kennen, is nog steeds niet geleverd. Men vreest dat de regeling misbruikt zou worden om gestructureerde overloperij te organiseren van mensen die zich in de meerderheid te kort gedaan voelen. Dat zou betekenen dat men met twee stemmingen de structurele onbestuurbaarheid in het leven kan roepen. Op termijn volgt dan een vrije stemming van de nieuwe afgevaardigden en/of schepenen en is een dubbele meerderheid nodig – de meerderheid van de raad en de meerderheid van de partijgenoten. Het lijkt het lid aangewezen uiterst omzichtig te zijn met het concept bij de bespreking en de decretale implementatie.

5.3. *Tussenkost van de heer Marnic De Meulemeester*

De heer *Marnic De Meulemeester* wil weten of VVP al door de Vlaamse Regering gecontacteerd is inzake een decreet op de interbestuurlijke samenwerking. Het bestuursforum zou nog maar één keer samengekomen zijn en dat vindt het lid jammer. Hij meent dat het een ideaal besprekingsplatform is. Dat de VVSG, de steden en gemeenten erbij betrokken worden, lijkt hem logisch, om tot goede oplossingen te komen.

De regioscreening biedt volgens het lid een goed overzicht van wat zich op het terrein afspeelt. De screening loopt nog en hij vreest dat er over enkele jaren opnieuw wijzigingen aan Gemeente- en Provinciedecreet komen.

VVP blijkt vragen te hebben over de structurele onbestuurbaarheid. Het lid sluit zich aan bij de vraag om ophijsting en de opmerkingen van de heer Verfaillie. Ook hij betwijfelt of zich in de voorbije decennia ter zake problemen hebben gesteld. De heer De Meulemeester pleit op zijn beurt voor grote voorzichtigheid.

Bij de activering van de rol van provincieraad is het lid van mening dat de provincieraadsleden zelf meester zijn van de eigen agenda en dat ze derhalve te allen tijde ook initiatieven en voorstellen kunnen lanceren om de provincieraad beter te laten werken en die te activeren. Het lijkt hem echter wel zinvol de taakstelling zeer duidelijk af te bakenen om de democratische legitimiteit van de provincieraad te garanderen.

5.4. *Tussenkost van de heer Jan Durnez*

De heer *Jan Durnez* begrijpt dat er vanuit alle hoeken een onderliggende waarschuwing klinkt om niet nog verder te detailleren in een basisdecreet dat de werking van een basisbestuur organiseert. Met betrekking tot artikel 2 van het Provinciedecreet valt het op dat men niet verwezen heeft naar de schrapping van de politieke opdracht om in te staan voor het welzijn van de burgers.

Het lid heeft begrip voor wat de voorzitter van VVP heeft aangehaald over het statuut van de mandatarissen. Men wil een vorm van enig statuut voor mandatarissen doorheen alle niveaus, maar men wil ook het cumilverhaal aan de orde stellen. Zaken fragmentair aanpakken wordt niet als aangewezen geacht, stelt de heer Durnez.

Van mevrouw Van Summeren wil het lid graag horen wat de concrete praktijk van het digitaal werken en de gangbare en volgens haar verworven praktijken ter zake inhouden. Ze worden ex post in het decreet ondergebracht als een opdracht. Is dat digitale aspect daarbij?

Bij de verwijzing naar het specifieke van de provincies, de federale opdrachten en de regelgevingen is het voorbeeld van bestuursmemoriaal aangehaald. Volgens het lid kan men dat niet schrappen in een Provinciedecreet als het federaal als opdracht wordt meegegeven. Het is anders als dat digitaal kan lopen en in de feiten zo is.

Aan de heer Desmet legt hij het probleem voor van het consolideren van alle rekeningen in het kader van de BBC. Het lid vraagt naar een oplossing om alle data op een goede manier aan Europa te kunnen voorleggen.

Kan VVP desgevallend concrete voorstellen van amendementen aanleveren?

Met betrekking tot de bestuursovereenkomsten en bestuursakkoorden vreest het lid dat zelfs de terminologie al een probleem zal blijven. Het lid stelt dat in de Nederlandse context een bestuursakkoord een politiek akkoord is waaruit de rest volgt. In voorliggend geval is een mix gemaakt van een akkoord van toewijzing van bevoegdheid vanwege de

decreetgever om dan in een bestuursakkoord te zeggen hoe men die moet opnemen. Het lijkt op decreetgeving of uitvoeringsbepalingen.

Anders is het bij de stelling om het bestuursforum te laten werken en een overeenkomst op te maken in de zin van een politiek bestuursakkoord tussen de bestuurslagen. Het lid herinnert daarbij aan de teneur van het kerntakenakkoord van 2003 waarbij in een punctuele oplijsting werd voorzien van toewijzing van taken en wat overgedragen zou worden. Wat de heer Anthierens aanbrengt over de bestuursovereenkomst, behelst een uitvoering binnen de provincie met betrekking tot hoe bepaalde zaken op een goede manier kunnen werken. Het lijkt het lid iets anders dan de koepelovereenkomst waarop het begrip doelt.

5.5. Tussenkomst van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* begrijpt dat ervoor gepleit wordt de APB's niet noodzakelijk in te bedden in de BBC. Het lid is het ermee eens dat wat het financieel kader betreft, een autonome instelling, een agentschap van de overheid, niet noodzakelijk moet ingepast worden in het financiële kader van de overheid. Dat moet wel voor wat het inhoudelijke aspect betreft, meent hij. Zo niet, zullen autonome instellingen ook op dat vlak steeds verder afstaan van de overheid in de uitvoerende en controlerende organen.

Het lid deelt ook de bekommernis over de bestuursakkoorden. Hij meent dat artikel 2 een gedrocht is. Het bestuursakkoord lijkt hem veeleer een middel om 'à la tête du client' of ad-hocoplossingen te creëren. Hij verwijst daarbij naar Mu.ZEE (Museum Oostende) en het functioneren daarvan binnen een samenwerkingsverband met de provincie of naar het Dommelhof in Neerpelt dat zijn rol moet kunnen spelen. Ongeacht het respect van het lid voor de bedoelde instellingen, vindt hij het stom dat ze nog een bestuursakkoord zouden moeten afsluiten, terwijl ze morgen een twijfelachtige positie in het Kunsten- of Erfgoeddecreet hebben. De subsidies daar lopen een risico en men weet niet of ze een autonoom bestuur zullen kunnen voeren ten aanzien van de provincie. Hetzelfde geldt ten aanzien van de artistieke directeurs waarmee ze samenwerken. De heer Caron hoort liever een pleidooi voor de bestuursakkoorden als politiek akkoord met het karakter van een kaderakkoord waarvan de operationele doelen aan een overheid – de provincies – worden toegekend. Dat impliceert dat het mogelijk blijft om mee te gaan in andere sectorale regelgeving, zoals het Erfgoeddecreet of het Kunstendecreet.

6. Antwoorden van de Vereniging van de Vlaamse Provincies

Mevrouw *Hilde Bruggeman* stelt dat bij de regioscreening de focus vooral ligt op de persoonsgebonden materies zoals loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo) of gedeconcentreerde diensten waarmee een overlap bestaat en die nodig aangepakt moeten worden. Ook de semi-bestuurlijke circuits zoals regionaal sociaal-economisch overlegcomités (RESOC) vallen daaronder.

Het bestuursforum is nog maar twee keer samengekomen, maar omvat ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Dat acht mevrouw Bruggeman ook noodzakelijk. Om minder overlap te hebben in de toekomst, is een bestuursforum volgens haar nodig. Het moet degelijk verankerd zitten, ook decretaal, om ervoor te zorgen dat de partijen bijvoorbeeld een ontwerp van decreet eerst daar kunnen bespreken. Vanuit VVSG en VVP kan dan een eventuele overlap vooraf uitgeklaard worden.

De spreekster engageert zich ertoe om inzake de structurele onbestuurbaarheid voor de gevraagde lijst te zorgen.

Mevrouw Bruggeman meldt aan de heer De Meulemeester dat VVP nog niet door de Vlaamse Regering is gecontacteerd in verband met het decreet Interbestuurlijk Beleid. Ze kreeg tijdens de overlegmomenten over de sectordecreten sterk de indruk dat daarvan

vooralsnog ook geen werk zal worden gemaakt. De spreekster dringt er op aan dat het Vlaams Parlement erop zou toezien dat het decreet Interbestuurlijk Beleid alsnog hoger op de agenda zou worden gezet.

Voorts wordt bevestigd dat VVP niet wil dat het statuut van de mandatarissen fragmentair wordt aangepakt. Men ziet graag een globale aanpak en ook het cumulverbod moet op tafel worden gelegd.

Er is inderdaad niets gezegd over de schrapping van het welzijn van de burger in het kader van artikel 2, al is niet iedereen er gelukkig mee. Men is ervan uitgegaan dat dit aspect al zo goed als definitief is. Het welzijn van de burger is voorts zo globaal dat het sowieso aan bod komt. VVP wil het in elk geval zelf niet meer aan de orde stellen. Het feit dat de bestuursakkoorden ingeschreven zijn en dat er duidelijke functies omschreven zijn voor de provincies, maakt dat het wel goed is dat het duidelijker naar voren kan komen.

Inzake de autonome bedrijven verklaart mevrouw Bruggeman dat het wel de bedoeling is dat hun doelstellingen worden ingebed in het inhoudelijke globale politieke kader van de BBC. Het gaat er wel om hoe dat technisch bewerkstelligd wordt. In de statuten van de autonome bedrijven kan die link duidelijk gelegd worden, maar er moet nog autonomie zijn in de uitwerking.

Mevrouw Bruggeman is het ermee eens dat de bestuursakkoorden globale akkoorden zouden moeten zijn waarbij de ruimte gelaten wordt voor verdere uitvoering van modaliteiten. Zover staat het nog niet. Allicht kan het Vlaams Parlement nog een rol spelen in de verduidelijking.

Mevrouw *Liliane Van Summeren* gaat in op de activering van de provincieraden. Ze stelt dat hetzelfde punt zich aandient in de gemeenten. Het grote enthousiasme in zowel de provincieraad als de gemeente om een echt actieve rol te vervullen is niet altijd aanwezig. Heel wat teksten in het ontwerp van decreet moeten ertoe strekken raadsleden meer te betrekken bij de werking en ze actief voorstellen te laten doen en een controle te doen uitoefenen ten opzichte van de verzelfstandigde agentschappen van de provincie en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De provincie weet zelfs niet wat daarin omgaat. Dat mag niet de bedoeling zijn omdat er een stuk van de eigen werking in vervat zit. Om meer betrokkenheid te genereren heeft men niet zozeer regelgeving nodig, maar wel een bewuste betrokkenheid via de voorzitters door actief taken toe te wijzen aan raadsleden om hen bewust te maken van de actieve sturende rol. De Vlaamse administratie kan stimulerend optreden, zonder een detaillistische regelgeving. Er zijn voldoende instrumenten.

Inzake de digitalisering bevestigt mevrouw Van Summeren dat de ingeschreven maatregelen te laat komen, te detaillistisch en te zeer ad hoc zijn. Er wordt al minstens tien jaar digitaal gestuurd aan de raadsleden. Regelgevende rust is nodig, maar dan moet de regelgeving wel sluitend zijn. Ook in de gemeenten leeft dat probleem en de digitalisering van lokale en provinciale besturen kan zodoende beter algemeen bekeken worden. Als er een wetgevende legitimering nodig is op bepaalde punten, kan dat meteen gebeuren. Heel veel besturen staan al heel ver en men moet opletten voor rechtsgedingen als die zaken niet doordacht worden aangepakt.

De heer *Stefaan Desmet* komt terug op de idee van de Vlaamse audit die de processen moet screenen en ook de processen die leiden tot de beleids- en beheersrapporten. Dat vindt hij een goed idee. VVP heeft daaraan meegewerkt. Het concept vloeit voort uit het werk van twee werkgroepen: VLABEST dat op vrijwillige basis een advies afleverde en de commissie efficiëntiewinst voor de lokale besturen (CELB). Het was bij VLABEST wel de bedoeling dat de externe audit minstens elke drie jaar zou langskomen. De periodiciteit zou dan mogelijk opgedreven worden tot jaarlijkse controle en zelfevaluatie. Eén keer per legislatuur is te weinig, verklaart de heer Desmet. De vermindering is allicht om budget-

taire redenen doorgevoerd. 50% van de kost moet ook door de gecontroleerde besturen gedragen worden in de Vlaamse context. Of het een goed idee is dat een openbaar bestuur zijn eigen controleur mee betaalt, stelt de spreker in vraag. Het provinciebestuur zou 5% van de totale som betalen.

Oorspronkelijk lag de periodiciteit veel hoger. Intussen is er sprake van de sixpacks en het feit dat meerjarenplan en budget veel strikter gecontroleerd dienen dan alleen inzake processen. De spreker vreest dat het voor de processen een goede zaak is, maar dat het niet zo ver zal gaan als de dagelijkse werking. De filosofie van de organieke decreten, zowel voor Provincie-, OCMW- als Gemeentedecreet, luidt dat er een verschuiving is naar een intern organisatiebeheersings- en controlesysteem. Men verwacht dus dat de besturen heel veel daar zullen regelen. Dat zit ook vervat in een aantal wijzigingen. Zo is kasverificatie in de organieke decreten geschrapt. Het hoeft ook strikt gezien niet in die organieke decreten te staan. De provincies zullen er hoe dan ook wel nog in voorzien, veronderstelt de spreker. De vraag die rijst, is of kleinere, minder uitgeruste besturen die interne organisatiebeheersing dusdanig ver kunnen uitbouwen en er ook nog een interne audit aan toevoegen. De spreker vindt de externe audit goed als hij goed geconcipieerd wordt. Dan is men bijna verplicht op termijn ook een eigen interne audit te organiseren waarop de externe audit dan kan terugvallen om te zien of de processen goed lopen. Het oorspronkelijke concept was goed, maar is gaandeweg afgezwakt.

Inzake de jurisdictionele bevoegdheid van het Rekenhof is het moeilijk om een inschatting te maken van de bijkomende administratieve last. Men is deels ook afhankelijk van de goodwill van het Rekenhof. Het orgaan controleert naast de beheersrekening ook de jaarrekening. Een deel van de controle van de beheersrekening is eigenlijk al gebeurd bij controle van de jaarrekening. Als op Vlaams niveau beslist zou worden dat men bevoegd wordt om de bepalingen in de Provinciewet over de controle van het Rekenhof op jaarrekeningen te schrappen, dan zou het kunnen dat het Rekenhof meer werk steekt in de controle van de beheersrekening.

De desbetreffende bepalingen zijn ooit tot stand gekomen in samenspraak met VVP. De regeling voor de plaatsvervanger onder verantwoordelijkheid van de titularis komt zelfs initieel uit de Provinciewet. Het was niet opgenomen in het Provinciedecreet omdat de vraag niet leefde bij gemeenten en OCMW's. In samenspraak tussen VVP en het toenmalige kabinet is de bepaling opnieuw opgenomen. Ze wordt nu weer geamputeerd omwille van het parallellisme met gemeenten en OCMW's, hoewel het punt zich daar niet stelt aangezien er geen Rekenhof mee gemoeid is.

Hetzelfde stelt zich in verband met de gecentraliseerde rekeningen. De provincies kunnen een gecentraliseerde beheersrekening van alle rekenplichtigen, uitgaande van de deputatie, indienen bij het Rekenhof. Dit vermijdt dubbel werk: slechts eenmaal werk voor de provincie, en eenmaal voor het Rekenhof. Geen enkel gemeente- of OCMW-bestuur ligt er wakker van, maar het is op provincieniveau wel zinloos extra werk als de gecentraliseerde rekening verdwijnt.

De beroepsinstantie is in eerste instantie het Rekenhof, en beroep daarboven is bij het Hof van Cassatie. Men vindt het moeilijk dat er een verschuiving naar de Vlaamse Regering plaatsvindt. Dat gebeurt vanuit het perspectief dat het Rekenhof ook voor de jurisdictionele bevoegdheid verdwijnt. Men gaat daarmee voorbij aan de federale Inrichtingswet van 1846. Het wordt daardoor zeer complex omdat ook het goedkeuringstoezicht bij de jaarrekening bij de Vlaamse Regering wordt gelegd. Men rijdt zich vast op die manier, stelt de spreker. Er is niet echt een pasklaar antwoord voor de beroepsprocedure, en dat is al eerder signaleerd aan het kabinet.

Er bestaat inzake dubbele boekhouding (vennootschapswetgeving en BBC) geen kant-en-klare lijst. Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 regelt de uitvoeringsmo-

daliteiten van de BBC. Er zit een uitgebreid verslag aan de Vlaamse Regering bij. Bij de regels van de algemene boekhouding staat er per artikel aangegeven waar er een afwijking is van het Belgische boekhoudrecht. Er is ook een syllabus van Vlaanderen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur over de rubrieken en waarderingsregels van de algemene boekhouding. De informatie is voorhanden, maar men moet ze zelf distilleren.

Een deel van de regels zijn ingegeven door het Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen (ESR), om Vlaanderen toe te laten te rapporteren aan de Nationale Bank die dan weer aan Eurostat rapporteert. Zo kan de totale overheid getoetst worden aan de Maastrichtnormen. Die gegevens kunnen volgens de heer Desmet ook uit de ondernemingsboekhouding gehaald worden zonder BBC op te leggen. Dat vergt enige technische ingrepen. Men kan bijvoorbeeld wel de beleidsvelden verplichten voor de autonome bedrijven, wat een relatief kleine ingreep is. De meeste zijn slechts op een beperkt aantal velden actief.

De grootste afwijking in de waarderingsregels tussen BBC en de boekhouding van vennootschappen en ondernemingen zit hem in de IPSAS-regels. Die International Public Sector Accounting Standards houden een groot gezag in, maar zijn niet verplicht. Eén ervan stelt dat in een balans volgens IPSAS-model de vlottende activa en de schulden op korte termijn bovenaan staan. In het Belgisch boekhoudrecht is dat net omgekeerd. IPSAS laat die uitzondering wel toe, maar men heeft er in de uitvoeringsbesluiten-BBC voor geopteerd om maximaal IPSAS te volgen als gezaghebbende norm. Dat is mede zo doordat academici die actief zijn in het onderzoek ter zake aan die uitvoeringsbesluiten hebben meegewerkt. Door de IPSAS te volgen is men dus afgeweken met als argument dat de transparantie groter wordt als ook de autonome bedrijven die norm volgen. Die redenering kan volgens de spreker perfect worden omgedraaid: de balansen van gemeenten, OCMW's en provincies worden onherkenbaar voor wie de andere balansen gewoon was. Het belet niet om aanpassingen door te voeren om een rapportering van de besturen zelf mogelijk te maken, om dan de IPSAS-regels toch naast zich neer te leggen voor de autonome bedrijven. Het zou eenvoudiger zijn.

De heer *Geert Anthierens* heeft provincie-ervaring sinds 1983 en stelt dat er ook van voordien historische werken beschikbaar zijn. Met betrekking tot de structurele onbestuurbaarheid in West-Vlaanderen kan hij dan ook meedelen dat er sinds 1836 nul gevallen zijn vastgesteld.

De spreker begrijpt de bekommernissen met betrekking tot de bestuursakkoorden. Er is een risico op vacuüm bij een aantal kunstenorganisaties omdat men in een bijzonder complexe situatie terechtkomt. De provincies hebben autonomie voor de gewestbevoegdheden, voor de grondgebonden bevoegdheden, maar kunnen via het Planlastendecreet nog intekenen op Vlaamse prioriteiten. Tegelijk heeft men voor persoonsgebonden en culturele materies eerst het decreet nodig en dan het bestuursakkoord. Als dat allemaal niet goed op elkaar is afgestemd, ook in de tijd, dan zorgt dat voor kopzorgen.

De spreker verzekert de heer Caron dat hij er niet voor pleit om de agentschappen losser te maken van de provincies of moederbesturen. Het koppelen van de beleidscyclus, de financiële cyclus en contractcyclus met de agentschappen vindt ook VVP uiterst belangrijk. Alleen vindt de spreker daarbij de integrale inpassing in BBC niet noodzakelijk.

7. Replieken en aanvullende antwoorden

De heer *Jan Durnez* vraagt om een technische uitwerking van het ESR-koppelverhaal.

De heer *Marc Vanden Bussche* wil nog weten hoe het zit met de vermelding in artikel 22 dat de Vlaamse Regering instaat voor de ambtskledij van de provinciale gedeputeerden. Bestaat er nog zoiets als ambtskledij voor de gedeputeerden?

Vindt VVP de vooropgestelde vermindering met een gedeputeerde om de uittredingsvergoeding te financieren een goed idee? Het lid heeft het gevoel dat er niet te veel zijn en dat het nodig is dat elke regio vertegenwoordigd is in de provincie door mensen met de juiste vakbekwaamheid. Hij vreest dat de vermindering een nadelig effect zal hebben op de werking.

Mevrouw *Hilde Bruggeman* stelt dat de ambtskledij zich enkel toespitst op de sjerp die bij het ambt hoort. Zij vindt dat representativiteit de nodige aandacht moet blijven krijgen, ook in andere lokale besturen. Het is aan het Vlaams Parlement om een politieke keuze over de vermindering te maken.

Ze vermeldt nog dat VVP zal ingaan op de vraag om een lijst met amendementen over te maken.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Jan DURNEZ,
verslaggever